

Kimsesizler Mezarlığında Hay Fedailer: Levon Ekmekçiyan ve Zohrab Sarkisyan

Posted on 10/01/2016

1915 Ermeni Soykırımı 1.5 milyon insanın ölümüyle eşi benzeri görülmemiş bir şekilde tamamlandı. Osmanlı'nın deyimiyle "güvenlik nedeniyle" başka bölgelere sürgün edildiler. Yani yok edildiler. Bu soykırımdan şu veya bu şekilde kaçıp kurtulanlar-kurtarılanlar dünyanın dört bir yanını kendilerine mesken edindiler. Bu insanlar seneler sonra Amerika'ya, Uruguay'a, Arjantin'e, Fransa'ya, Almanya'ya, Rusya'ya (...) giderek kendilerine yeni yaşamlar kurdular.

1975 yılına gelene kadar geleneksel Türk politikası, Ermeni Sorunu'ndan hiç bahsetmemek ve unutturmak olmuştur. Ama TC devleti "Ermenisiz" Ermeni Sorunu ile karşı karşıya kalmıştır.1915 yılında nüfusun yüzde 10'unu meydana getiren Ermeniler, bugün nüfusu 80 milyon olan Türkiye'de buharlaşıp yok oldular(!) Bu soruya cevap bulmak gerekiyordu. Dünyanın çeşitli ülkelerinde Türk dilini, kültürünü hiç tanımayan, bilmeyen bir nesil ortaya çıkmıştı. Ama bu nesil büyüklerinden soykırım anılarını dinleyerek büyüdü. Değişik coğrafyada, ülkelerde olmuş olsalar dahi hepsinin tek birleştikleri nokta NEDEN-NİÇİN-NASIL sorularına cevap bulmaktan geçiyordu.

Ermeniler içinde her eski selef kuşağın yerini alan sonraki ardıl kuşaklar soykırımı

belleklerinden bir türlü atamamışlardır. Çünkü topraklarına el konulmuş, pahasına neneleri-dedeleri soykırım ve tehcire tabi tutulmuşlardır. Gizemli tutulan bir katliam onların belleklerinde inadına canlı kalmıştır. Her zamanki gibi devletin esas amacı ve gayesi 1915 olaylarından hiçbir şekilde bahsedilmeyecek, tartışılmayacak, gazete, dergi, TV'lerde söz edilmeyecekti. Aksi durumlarda ağır ceza yaptırımları ile karşı karşıya kalınacaktı. Ermeni'den, Ermeni Sorunundan bahsetmek imkânsızdı. İNKAR ve RET edilecek UNUTTURULACAKTI. Ama her şey önceden planlandığı gibi olmadı.

ASALA örgütü bu tarihsel süreçten kopuk ele alınamaz. Ermeni Soykırımı'nın kamufle edilmesi ve üzerine gidilerek mahkum edilmemesi ASALA'yı yaratan nesnel zemin olmuştur. Açıktır ki bu soykırım olmasaydı ya da adil bir şekilde mahkum edilseydi ASALA örgütü oluşmazdı. Soykırımın yarattığı gizemli acı belli bir birikim sonucu ASALA'yı yaratmıştır. Dolayısıyla Ermeni soykırımı nesnel bir olgu olarak, ASALA'nın öznel koşullarını da oluşturmuştur. Tarihsel olarak nasıl ki ulusal sorunların olduğu ülkelerde ulusal kurtuluş hareketleri oluşmuşsa, ASALA da bu koşullarda oluşmuştur.

Dünyanın değişik ülkelerinde yanyana gelen yeni nesil Ermeni Soykırım'ını duyurmak ve tanıtmak için bir organizasyon etrafında örgütlendiler. Amaç burada silahlı propaganda ile insanları derin uykudan uyandırmak, soruna dikkat çekmekti. TC devletinin soykırım suçlusu olarak tanınması, Ermenilerin kendi topraklarına tekrar kavuşması, tazminat ödenmesi gibi politikayla ortaya çıktılar. 1970 yıllarında Filistin Halk Kurtuluş Partisi yardımı ile Ermenistan'ın kurtuluşu için Ermeni Gizli Ordusu yani ASALA'yı kurdular. Belli ki bu sessizlik bir gün bir yerden patlayacaktı, nitekim öyle de oldu. Diaspora hareketi olarak eylemlere bu tarihsel süreçte başladı.

Ermeni Tasnaksutyun Partisi 1920 yılında 9. Kongre'sinde Nemesis kararları ile elini kana bulamış tüm savaş suçlularının cezalandırılması kararını oy birliği ile onayladı. Bu kararı hayata geçirmek için 600 civarında kişi tespit edildi. İlk 1921 yılında Talat Paşa'yı Berlin'de vurarak başladılar. Enver Paşa- Cemal Paşa ile soykırımdan birinci derece sorumlu

üç kişiyi öldürdüler. Teşkilat-ı Mahsusa'un yani İstihbarat Şefi Bahattin Şakir olmak üzere 45 kişiyi cezalandırdılar. Bunların içinde Osmanlı hesabına çalışan Ermeniler de vardı. Bir dönem Türkiye'de en uç boyutlu hakaretlere konu olan ve bir avuç kalmış olan Ermeni cemaatini sindirmek için özellikle korku, endişe malzemesi yapılan ASALA hareketi, halen konuşulması en zor tabuların başında geliyor.

ASALA'ya yapılan suçlamaların kara propaganda olduğunu kuruluş aşamasından dağılıp yok olmasına kadar, onun örgütsel yapısını, ilişkilerini ve eylemlerini bir bütün olarak tahlil edebilecek durumda değiliz. ASALA, 50 yıllık sessizliği bir şekilde bozup tekrar dünya kamuoyunun ve BM dikkatini Ermeni Sorunu'na çekmek için Amerika'nın Los Angeles şehrinde Baltimore Oteli saldırısı ile başladı. Türkiye'nin Los Angeles Başkonsolosunu vurarak eylemlerine başlangıç sinyali verdi. 1995 yılına kadar, yani ASALA'nın bitimine kadar dünyanın değişik 21 ülkesinde toplam 42 Türk diplomat öldürüldü. Bu arada saldırılarda, çatışmalarda, bombalamalarda masum insanların hayatını kaybettiğini söylemeden geçmemek gerekir. Suçsuz kişilere zarar verdiği, suçlu devlete demagoji fırsatları sunduğu için sorunlu olmuştur.

ASALA Beyrut, Madrid, Moskova, Ottawa, Paris, Viyana, Sidney, Belgrad.... Ermeninin olduğu her yerde, her şehirde gerçekleştirdiği tüm eylemlerde gücünü, desteğini Ermeni halkından alan bir örgüttür. Eğer bu destek sunulmasaydı bu kadar eylemi gerçekleştirmesi mümkün değildi. ASALA bu dönemde saldırgan bir politika izleyen TC'nin topraklarında Ankara'nın merkezinde eylem yapma kararı aldı.

1981 yılında kara bulut gibi çöken Askeri faşist Diktatörlük işçi sınıfının, köylülerin, devrimcilerin mücadelesini kanla bastırmak üzere göreve geldi. Faşizm bütün şiddetiyle Türkiye'nin dört bir yanında insan avına çıkmıştı. Hapishaneler dolup taşmış, infaz olayları, işkence günlük yaşamın bir parçası haline gelmişti. Mücadele veren bütün sol örgütlerin önder kadroları ya tutuklanmış ya da öldürülmüştü. Devrimci mücadeleyi faşizm adeta ezip geçmişti.

12 Eylül Faşist Diktatörlüğünün en azgın döneminde ASALA, cuntacı generallerin başbakan tayin ettiği emekli generallerden Bülent Ulusu'yu cezalandırmak üzere Türkiye'ye iki gurup halinde sızdılar. PKK ise bu dönemde örgütlenmek üzere Bekaa Vadisi'ne çekildi. Etimesgut Havaalanı'na inmesi gereken uçak, ansızın yön değiştirerek Esenboğa Havaalanı'na inince her şey değişti. Bunlar da yön değiştirerek Esenboğa'ya geldiler. Hiç bilmedikleri ve tanımadıkları bir yere gelmişlerdi. Aramalardan, kontrollerden geçen fedailer, görevli bir polisin şüphelenmesi üzerine durdurulup aranmak istendiler. Karşılık verince çatışma çıktı. Zaten fedailer havaalanına gelinceye kadar Bülent Ulusu çoktan oradan uzaklaşmıştı. Çıkan çatışmada ilkin yaralanarak yere düşen L. Ekmekçiyan oldu. Yardımına koşan Zohrab Sarkisyan polislerle son mermisine kadar çarpışıp burada şehit düştü. Üstelik üzerinde bomba olmasına rağmen, insanlara zarar gelmemesi için kullanmamıştı.

Ölmeden önce eylemin hedeflerini amaçlarını ve Türk halkı ile hiçbir problemlerinin olmadığı mesajını vermişti. Esenboğa'da ölen Türk ve yabancı uyruklu kişilerin tamamı polislerin paniğe kapılıp rastgele ateş açması sonucu öldü. Levon ise yaralı olarak ele geçti. Levon Ekmekçiyan Kenan Evren'in damadı işkenceci Erkan Gürvit'in başını çektiği özel bir ekip tarafından sorgulandı. İşkencenin her türlüşünü Ekmekçiyan üzerinde deneyen ekip tırnaklarını dahi çektiler. TV görüntülerinde bunu uzun kollu ceket giydirerek gizlediler. Çeşitli ilaçlar vererek şuurunu kaybedecek şekilde kendinden geçmesini sağladılar. Elbette faşist bir cuntadan bundan daha başka bir şey beklenemezdi.

Ekmekçiyan'ı kandırmaya çalışarak "öldürmeyecekleri", "idam etmeyecekleri", "ailesi ile görüştürecekleri" yalanları ile istedikleri şekilde ifade vermesini, TV ve gazeteler karşısında itiraf etmesi yönünde zor kullandılar. Ekmekçiyan'a basın karşısında şunları söylediler: "Şimdi amacım tüm dünyada yaşayan Ermeni vatandaşlarına seslenmektir. Ermeniler iyi bilmelidir ki onların düşmanı Türkler değil, ASALA köpekleridir. Ailemle görüşmeme engel oluyorlar, yaptığımdan bin kere pişmanım." Türkiye hapishaneleri Hitler dönemini aratmayacak toplama kamplarını andırıyordu. Kapasitenin üstünde dolu olan hapishaneler, şubelerden sonra sorgulamaların devam ettiği, işkencelerin yapıldığı yuvalar durumundaydı.

Sıkıyönetim koşullarında gözaltı süreleri 90 gündü. Suçun olsun veya olmasın 90 gün sorgudan geçmek herkes için zorunlu bir hal idi. Hapishaneler siyasi tutsaklar için ayrı bir mezbaha merkezleri idi. “Siz artık hepimiz askersiniz, bunun için saçlarınız kesilecek, tek tip elbise giyeceksiniz, İstiklal Marşı okuyacaksınız, gardiyanlara komutanım diye hitap edeceksiniz, esas duruşta selam vereceksiniz” gibi onur kırıcı, insanlık değerlerini ayaklar altına alan yöntemler uygulandı. Havalandırmalarda toplu marşlar gibi faşist uygulamalar Mamak Askeri Hapishane’nin günlük olağan yaşantısından toplu olan görüntülerdi.

Koşullarda falaka operasyonları artık doğal karşılanıyordu. Bu hapishane gerçekleri artık bugün kamuoyunda yazılır-anlatılır olunca infial etkisi yarattı. 12 Eylül Mamak Hapishane idaresine, yeminli halk düşmanı, özel savaş örgütünden gelen Albay Raci Tetik görevlendirilmişti. Onun da Diyarbakır Cezaevi müdürü Esat Oktay Yıldırım’dan hiçbir farkı yoktu. Bu tip insanlık dışı mahluklar Genelkurmay tarafından özel olarak seçilmiş, hapishanelerde devrimcilere ZULÜM etmek için görevlendirilmişlerdir. Raci Tetik Kıbrıs işgal hareketinde birçok masum Rum’un kanına girdiği için ödüllendirilmiş ırkçı bir halk düşmanı idi.

İşte böyle zor bir dönemde Levon Ekmekçiyen TC devletinin eline esir düştü. TV ve gazetelerde her gün yoğun olarak işlenen “ASALA terörü” adı altında Ermeni düşmanlığı sıradan Ermeni vatandaşlarını korkutuyordu. Ermeni Patrikhanesi’ne zorla aleyhte açıklamalar yapması için baskı yapılıyordu. Bu dönemde hapishanelerde sol örgütler davasından tutuklu bulunan Ermeni siyasi tutsakların ne acı işkence ve vahşet ile karşı karşıya kaldıklarını düşünabiliyor musunuz? Şubelerde, hapishanelerde sadece Ermeni oldukları için ne yoğun zulüm yaşadıkları bugün bile hafızalardan daha silinmemiştir.1982 yılında Mamak Askeri hapishane’de “Ermeni terörist” olarak kalmanın ne kadar zor olduğunu sizler düşünün! Ermeni Sorunu’nun konuşulmadığı, Ermeni kelimesinin dahi ağza alınmadığı bir dönemde tecrit edilen Levon Ekmekçiyen’in neler yaşadığını düşünebilir misiniz?

Ağır yaralı olarak yakalandı. Tedavisinden sonra kendisine gelen Ekmekçiyan için artık yargılama süreci başlamış oldu. Darbeciler, göstermelik olarak oluşturdukları mahkemelerde bir an önce idam etmek istiyordu. Ancak itiraflarda bulunması karşılığında, serbest olacağına inandırdılar. Hücresinde yargılanmayı beklerken ne devrimciler, ne patrikhane ne de Ermeniler ona sahip çıkmıştı. Kimse ile hiç bir şekilde ilişkisi yoktu. Siyasi tutsaklardan da tecrit olmuştu. Adeta 12 Eylül karanlığında tek ve yalnız bir insandı. 7 Eylül 1982’de 3 No’lu Sıkıyönetim Mahkemesinde yapılan ilk duruşmada idama mahkum oldu. Sanık sandalyesinde barodan avukat temin edilmek istendi. Ama istemedi. Hukuk skandalı olarak tarihe geçen tek celsede idam olayı “sanığın” avukatsız oluşu, ölen insanların kimlerin silahından çıkan kurşunlarla öldüğü belli olmadan, tanık ve deliller toplanmadan karar verildi: İDAM.

Bu haksız uygulamaya 12 Eylül faşizmi döneminde sağ görüşlü olmasına rağmen hukuk ihlali gerekçesiyle tek bir hukuk insanı karşı çıkmıştı. O da Mehmet Ali Sebuk’tur. ASALA’ya karşı olmasına rağmen, görüşlerini tasvip etmese de ortada gözle görülür hukuk skandalı olduğu için Sebuk Baro Başkanı Muammer Aksoy’a başvurdu. Baro Başkanı “sanık avukat istemiyor, yapabileceğim bir şey yok” dedi. Yılmadı, Sıkıyönetim Savcılığına başvurdu. “Avukatsız bir sanığa idam verilemez” dedi. Fakat savcılık Sebuk’u dikkate almadı. Sebuk, konuyu bu sefer AİHM’e taşıdı. Konunun araştırılması istendi, ama generaller kimseyi dinlemedi. Elllerinde esir bir “ermenî terörist” vardı. Bu cellatların iştahını kabartıyordu. Nihayetinde Levon Ekmekçiyan 28 Ocak 1983 yılında sabaha karşı infaz edildi. Hiçbir dini bir tören yapılmadan, acele acele cenazesi Cebeci Asri Mezarlığı’nda KİMSESİZLER bölümünde toprağa verildi.

Ölüm tugaylarından biri olan Garin (Erzurum) Hareketi Ekmekçiyan ile Sarkisyan ikilisinden oluşuyordu. Levon’un annesi 1915’de Adana’dan tehcir olan aileden geliyordu. Genç Ekmekçiyan ise 25 yaşında Ermenî davasını üstlenmiş dünyaya ve Türkiye’de soykırımdan bir haber olan bizlere öğretmek düşündürmek ve mesaj vermek için hayatının en verimli döneminde ölümü hiçe sayarak davası uğruna şehit düşmesi, saygıdeğer bir olaydır.

Devrimciler ASALA hareketine hep kuşkuyla bakmış, keza “acaba hangi büyük devletin hizmetinde rol oynadıkları” gerekçesiyle önyargılı olmuşlardır. Emperyalist devletlerin maşası filan gösterenlerin hamasi suçlama yaptıklarını, öyle bir hareketin pekala tarihsel hafıza temelinde kendi kendine örgütlenmiş, ilerleyen süreç içinde onu kendi çıkarları için yönlendirmek isteyenler olsa bile bunun o haklı zeminini ortadan kaldırmaz.

İçlerinde bir tek İbrahim Kaypakkaya resmi düşüncüyü çürüterek Kürt Ulusu’nun varlığından ve Ermeni Soykırımı’ndan bahsetmiştir. Düşünceleri tehlikeli bulunduğu için Diyarbakır Cezaevi’nde aylar süren işkencelerden sonra parça parça edilerek öldürülmüştür. 1983 yılında Fransa’nın Orly şehrinde ASALA’nın yaptığı bir eylem sonrasında kendi iç çelişkileri temelinde de ayrılık yaşayan ASALA, Türk ataşe ve konsolosluklarına karşı eylemlerine son verdi.

ASALA’nın en aktif olduğu dönemlerde eylem çizgisi tasvip edilemez olsa bile dünyada Ermeni Soykırımı’nın tekrar konuşulmaya başlanmasında eylemlerin ateşleyici olduğu inkar edilemez. Bu tür eylemler Türk devletinin kendini mağdur gibi göstermesine ve bolca “terör” suçlaması yanında Türk toplumunun nefret duygularını körüklemesine çanak tutmuştur. Adeta Ermeni’ler diken üstünde yaşamaya mahkum olmuşlardır. Zor ve çetin günler olan 12 Eylül faşizmi koşullarında sayısız insanlar kör kurşunlarla, kahpe pusularda, darağaçlarında, işkencelerde öldürüldü. Bu zor kavşakta Levon hem bir eylem adamı hem de Ermeni kimliğinden dolayı işkencelere maruz kaldı. Ve hayatını Ermeni davasına feda etti. 12 Eylül’de devrimcilere çektirilen acılar halen unutulmadı. Ermeni papaz Hayko Manuel Eldemir’e yapılan haksız ve ırkçı faşist uygulamalar dönemin en acı gerçeklerini ortaya koymaktadır. Sadece suçu Ermeni olmak olan “Asala propagandası” yapıyor diye uydurma suçlamalardan yargılandı. Beş yıl yattıktan sonra tahliyesini beklerken 12 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Türkiye’de dolaşmadığı hapisane kalmadı. Hapisane koşullarında kapmış olduğu kanser hastalığına genç yaşta yenik düştü.

1. Şube’de ağır işkenceler sonucu, boş bir arsada kurşuna dizilen Manuel Demir, Garbis

Altınoğlu'na yapılan vahşeti, Garabet Demirciyan'a Diyarbakır Cezaevi'nde yapılan işkenceler, Hollanda'da MİT tarafından infaz edilen Nubar Yalım cinayeti hafızalarda halen dünmüş gibi yerini korumaktadır. Mamak'ta 34. Koğuş'ta son idam anına kadar yan koğuşta kalan ülkücü Adnan Madak'ın anılarında anlatımlarına göre sabah idam sehпасına götürdüklerinde Levon'un ağladığını anlatır.

Süleyman Sırrı Önder'in anlatımlarına göre idama giden herkese son anda dahi insanlık dışı davranışlarda Albay Raci Tetik'in bulunduğunu söyler. Acı'ların en kötüsü ise kendisini arkadan hançerleyen, o dönem görevli bir ermeni "tercüman"a Levon Ekmekçiyan'ın "beni kandırdın!" demesidir.

Bu söz esasta yargılandığı davanın özünü oluşturmaktadır. Süleyman Sırrı Önder Ekmekçiyan'ın idam gününü şu şekilde anlatıyor;

"Şu ahir ömrümde asılmaya götürülen birini yakından görmek, tanımak acısını yaşadım. Levon Ekmekçiyan'dı. Birçok 12 Eylül istatistiğinde, niyeysel hep 'ayrı' sayılan bazen de hiç sayılmayan bir infazdır. İdamdan bir gün önce gazete verilmedi, koğuşlara. Bu durum, bir idamın daha onaylandığı anlamına geliyordu. Böyle günlerde herkes derin bir suskunluğa bürünürdü. O gece kimsenin gözünü uyku tutmadı. Koridorlarda gece yarısından sonra olabilecek her türlü hareketlilik dikkatle dinlenirdi. O gece geldiler, götürdüler astılar... O güne kadar hiç denenmemiş yöntemlerle işkence edildiğini öğrenmiştik Ekmekçiyan'a."

12 Eylül'de cezaevlerinden tekrardan şubelere sorgulanmak üzere alınma durumlarında, girişilen operasyonlarda ve idama giden devrimciler için tüm cezaevinin toplu slogan ve devrimci marş söyleme yoluyla protesto anlayışı vardır. Ama L. Ekmekçiyan idam edilince hapisshaneden BİR ÇIT dahi çıkmadı. Sanki yer yarılmış Mamak gömülmüştü. Hiçbir slogan ve devrimci marş söylenmedi, hiçbir tepki olmadı. İdam edilenlerin sayısı sağcı ve solcu olmak üzere toplam 50 kişidir. Çıkarılan kitaplarda herkesin isminin belirtilmesine rağmen, idam edilenler arasında L. Ekmekçiyan'a rastlanılmamıştır.

Ermeni halkının bu yiğit fedaisine karşı yapılan bu tecrit anlayışı Ermeni halkını derinden üzmüş ve yaralamıştır. Zaten korku ve baskılardan sindirilmiş bir halkın evladına bu reva görülebilir mi? Bu anlayışın ne ahlaki ne de vicdani yanı vardır. Kısacası Ekmekçiyan'a yanlış yapılmıştır. AKP hükümetinin göstermelik açılımları arasında 12 Eylül darbecilerinin yargılanması da bulunmaktadır. Başta bu yargılamaların sahte, özünü karartma, siyasi çıkar hesapları, şirin görünme, sözde insan hakları konusunda yapılan ilerlemeler olarak kamuoyu yanıltılmaktadır.

12 Eylül faşistlerinin, generallerin, savcılarının, tüm elini kana bulamış suçluların yargılanması ve cezalandırılmasını ancak HALK yapacaktır. DEVRİMCİLER yapacaktır. Arjantin'de savaş suçluları nasıl hak ettikleri cezaya çarptırıldıysa burada da bu halk eninde sonunda bunlardan hesap soracaktır. 12 Eylül yargılamalarında sonuçta hiçbir şey çıkmayacaktır. Her davanın sonunda görüldüğü gibi ZAMAN AŞIMINA uğrayacaktır. İnsan hakları savunucuları, 78'liler Federasyonu ve yüzlerce insanın müdahil olarak katıldığı bu davada Levon Ekmekçiyan unutulmamalıdır. Mağdur sıfatıyla Ekmekçiyan yargılamalarındaki usulsüzlükler ortaya konmalı, Kenan Evren'in işkenceci damadı Erkan Gürvit ve ekibi işkenceden yargılanmalıdır. Gizli kalan her şey ortaya çıkarılmalıdır.

Böyle davalarda dostluk ve dayanışmanın en iyi örneklerini sergileyerek acılarıyla dolu olan bu kanlı topraklarda halkların kardeşliğini pekiştirmek herkesin omuzlarında insanlık görevi olarak durmaktadır. 28 Ocak 2013 hay fedailerini Levon Ekmekçiyan ve Zohrab Sarkisyan'ın 30. yıldönümleridir.

Öldürülmesinin 30. yılında Ekmekçiyan Ankara Altındağ semtinde yatmaktadır.

Cebeci Asri Mezarlığı'nda bir yerde ama nerede olduğu bilinmemektedir. Kimsesizlerin Mezarlığı'nda bulunmaktadır. Hepimizin arzusu dikili bir taşı olması ve her yıl orayı karanfillerle süslemektir. Çok acı bir gerçek maalesef ortadadır. O da atalarının öz be öz topraklarında FEDAİLER bir "yabancı" gibi kimsesizler mezarlığında, ne bir dikili taşı ne

de yeri belli olmayan yerde yatıyorlar...

BU İNSANLIK AYIBI ACABA NE ZAMAN SON BULACAK?

(* Hay Fedai: Ermenistan'da halk için ölümü göze alarak, gönüllü savaşa gidenlere denir.)

Kaynak: ÖzgürGelecek.net